

ת"פ 49942/03/17 - מדינת ישראל נגד ב. ו. מטל בע"מ, ויליאם ביזוי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 49942-03-17 מדינת ישראל נ' ב. ו. מטל בע"מ
ואח'

לפני כבוד השופט שמאי בקר
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תמר נבו
נגד

הנאשמים 1. ב. ו. מטל בע"מ
2. ויליאם ביזוי
2 ע"י עו"ד בירק, סנג"צ

גזר דין

העובדות

1. הנאשמים, ב. ו. מטל בע"מ (להלן: הנאשמת 1, או החברה), ו-ויליאם ביזוי (להלן: הנאשם 2, או ביזוי) הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן, בעבירות של עיסוק ברעלים ללא היתר רעלים כדין, לפי סעיפים 3 ו-15 (ב) (1) לחוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג - 1993 (להלן: חוק החומרים המסוכנים), ותקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו - 1996. הנאשם 2 הורשע בנוסף בהפרת חובת נושא משרה בתאגיד לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות, עבירה לפי סעיף 16 ב לחוק החומרים המסוכנים.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, נאשמת 1 היא חברה פרטית אשר נרשמה ברשם החברות ביום 20.7.1995, ועיסוקה, בין היתר, הוא במחזור מתכות אלקטרוניקה. הנאשם 2 הוא בעל מניות בנאשמת 1, ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום היה מנהל בחברה. עוד מתאר כתב האישום, כי במועדים האמורים שם, לא היה לחברה היתר רעלים תקף.

כתב האישום מספר כי בין השנים 2012-2014 [1] רכשו הנאשמים רעלים מסוגים שונים בכמות ובריכוז העולים על החובה בהיתר רעלים, מבלי שהחזיקו בידם היתר כאמור; במסגרת זו, הם ביצעו 19 רכישות אסורות, רובן של חומר מסוג חומצה חנקתית, ו עוד כאלה של חומר מסוג סודיום מטא ביסולפיט [2]; כמויות הרעל שנרכשו, והריכוזים המדויקים מפורטים בכתב האישום, וכן להלן.

אשר לנאשם 2, הוסיף כתב האישום כי אחריותו למעשים ולמחדלים המיוחסים לנאשמים 1-2 נבע מהיותו נושא

משרה בנאשמת 1, ומאחר שלא עשה כל שביכולתו לפקח או למנוע את ביצוע העבירות, וזאת בנוסף לאחריות הישירה.

3. בדיון ביום 1.7.2021 הציגו הצדדים הסדר טיעון במסגרתו הודו הנאשמים במיוחס להם בכתב האישום המתוקן (הנאשם 2 הודה בשמו, והן בשם הנאשמת 1, כבעלים וכמנהל שלה), והורשעו בעבירות כמפורט לעיל. לא היתה הסכמה בין הצדדים ביחס לעונש, אך הוסכם כי הוא יכלול השתתפות קנס והתחייבות בלבד.

4. בישיבת יום 8.2.2022[3], טענו הצדדים לעונש.

5. באת כוח המשרד להגנת הסביבה, התביעה, עו"ד תמר נבו, ביקשה בטיעוניה לקבוע כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשמת 1 נע בין קנס בגובה של 50,000 ₪, ועד 100,000 ₪; אשר לנאשם 2 טענה התביעה כי על מתחם הענישה להתחיל בקנס על סך 20,000 ₪ ולהאמיר כדי 50,000 ₪. התביעה ביקשה, בנוסף, להשית על הנאשמים התחייבות "בסכום כפול מסכום הקנס", ועתרה לכך שהקנסות יופנו לטובת הקרן לשמירה על הניקיון.

המדינה עמדה בטיעוניה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות שתוארו בכתב האישום, ועמדה על תכלית חוק החומרים המסוכנים. התובעת הגישה לבית המשפט פסיקה על מנת לתמוך בעתירתה ביחס למתחם הענישה הראוי לשיטתה, והטעימה כי יש ללמוד מהמקרים שם גם לענייננו.

אשר למיקום העונש בגדרי מתחם הענישה טענה התובעת כי "מדובר באדם ללא עבר פלילי אבל מדובר באנשים נאשמים שעוסקים ברעלים והיה עליהם לדעת את הסיכונים הטמונים בכך".

6. ההגנה מצידה ביקשה בטיעוניה לקבוע כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשם 2 מתחיל ב"מספר אלפי שקלים בודדים", ואשר לנאשמת 1 (אשר לא יוצגה על ידה, ולא היתה מיוצגת כלל) - "מספר אלפי שקלים בסכום גבוה יותר". ההגנה ביקשה למקם את עונשו של נאשם 2 בתחתית מתחם הענישה, והוסיפה כי נוכח מצבו הרפואי הקשה, ניתן אף לחרוג לקולא מהרף התחתון שייקבע.

ההגנה הפנתה את בית המשפט לכך שהרעלים מושא כתב האישום נרכשו "לשימושו של הנאשם, השימוש העסקי השוטף שלו, נזק קונקרטי לא נגרם כי החומר לא הופץ, לא נמכר. האישום מתמצה ברכישה של החומרים ולא יותר. בהחזקה שלהם".

הסניגורית הגישה מסמכים בנקאיים ביחס למצבה הכלכלי הקשה של החברה (נ/2), וטענה כי "המצב הכלכלי והחובות הרבים והתחייבויות ומצב החברה הם כאלה שיש בהם להשפיע על המתחם".

ההגנה הגישה אף היא פסיקה לבית המשפט, על מנת לתמוך בעתירתה ביחס למתחם הענישה.

הסניגורית עמדה על חלוף הזמן הרב שחלף ממועד ביצוע העבירות ועד היום, וטענה כי כתב האישום הוגש בשיהוי ניכר; עוד הטעימה ההגנה, כי לא נפתחו נגד הנאשמים תיקים פליליים נוספים.

ההגנה הפנתה את בית המשפט לחיסכון בזמן שיפוטי עקב הודיית הנאשמים במיוחס להם, ועמדה על מצבו הרפואי הקשה של ביזוי.

7. הנאשם 2, ביזוי, פנה אל בית המשפט כך:

"אני רוצה להגיד משהו: אני האמת בשנים האלה לא ראיתי את זה באנטרנט ולא ידעתי מכל הדברים האלה. אומרים שזה מופיע באינטרנט. שנית הלכתי לחנות שהוא מוכר את זה ושאלתי אותו אם אתה מוכר... אני מודה שקניתי וזה לא כדון. שאלתי אותו גם האם הוא מוכר.

אני מבקש לבוא לקראתי, גם הקורונה ועם כל הבעיה של הקורונה אני לא מצליח לעבוד כבר שנתיים שלוש. אני לקחתי הלוואת מדינה לנסות להמשיך לעבוד. ויש לי מלא חובות".

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. הצדדים טענו, במסגרת טיעוניהם לעונש, למתחם ענישה כולל ביחס לכל העבירות מושא כתב האישום; אכן, גישתם של הצדדים מתיישבת, לטעמי, עם יישום מבחן "הקשר ההדוק" שנקבע במסגרת ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014).

9. הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות הם השמירה על בריאות הציבור מסיכונים הנשקפים מרעלים מזיקים (ראו את דברי ההסבר להצעת חוק החומרים המסוכנים, ה"ח תשנ"ב מס' 2123 עמ' 278).

במסגרת בג"ץ 4409/98 ד.ש. שמנים וכימיקלים בע"מ נ' מנהל מחוז חיפה במשרד לאיכות הסביבה והממונה לפי חוק החומרים המסוכנים (28.10.1998) קבע בית המשפט העליון כך: "חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993, מאזן בין הצורך להגן על בריאות הציבור לבין אינטרס הציבור לעשות שימוש בחומרים מסוכנים. הוא מרשה אמנם שימוש בחומרים מסוכנים, אך מתנה אותו בקבלת היתר מן הרשות המוסמכת, שלה ניתן שיקול-דעת רחב, הן לגבי סוג החומרים והן לגבי דרכי השימוש בהם".

10. הנאשמים ביצעו רכישות חוזרות ונשנות של רעלים בכמויות וברכוזים הדורשים היתר רעלים, מבלי שהחזיקו בהיתר, וזאת במשך כ- 18 חודשים, בשנים 2012-2014.

הנאשמים ביצעו, בסך הכל, 19 רכישות אסורות, של חומר מסוג **חומצה חנקתית** ושל חומר מסוג **סודיום מטה ביסולפיט**, כך:

ברוב המקרים רכשו הנאשמים 35 ק"ג של חומצה חנקתית, חלף 10 ק"ג הפטור מהיתר - פי 3.5 מהמותר; בשני מקרים נוספים רכשו הנאשמים 70 ק"ג של החומצה - פי 7 מהמותר.

בחלק מהרכישות שתוארו לעיל **גם** ריכוז החומצה עלה על 20% - ריכוז הפטור מהיתר רעלים, כך למשל, על פי "שם החומר בחשבונית", המופיע בטבלה בסעיף 4 לכתב האישום, ביום 19.8.2013 רכשו הנאשמים 35 ק"ג של חומצה חנקתית בריכוז 68%, כך גם ביום 11.6.2013, וב- 5 רכישות נוספות, שם נעו הריכוזים של החומצה בין 60% עד 69%.

שלוש רכישות נוספות שביצעו הנאשמים, מעבר לרכישות החומצה החנקתית, כללו חומר מסוג סודיום מטה ביסולפיט; במסגרת כל אחת מהן רכשו הנאשמים 25 ק"ג של הרעל, חלף 5 ק"ג הפטור מהיתר - פי 5 מהמותר.

11. העבירות בהן הורשעו הנאשמים בוצעו לאורך זמן, ובאופן שחזר על עצמו. הגם שאין המדובר במשקלים או בריכוזים שחרגו לחומרא מהמותר באופן קיצוני, אין המדובר, במקרה דנא, בסטייה שולית, או כזה הקרוב לרף התחתון.

בנוסף, נוכח טיבם המסוכן של החומרים, ובעיקר של החומצה החנקתית, כמפורט בכתב האישום, הנזק שעלול היה להיגרם כתוצאה מביצוע העבירות - אינו ברף הנמוך אף הוא.

12. אשר למצבם הכלכלי של הנאשמים - אל בית המשפט הוגשו מסמכים עדכניים מבנק דיסקונט, שהצביעו על מצבה הכלכלי הקשה של החברה, ושל ביזוי, גם יחד (נ/2).

הגם שלא הוגשו מסמכים ביחס לשאלת רווחיות החברה, מהמסמכים הבנקאיים עלה כי היא שקועה בחובות בסך של כחצי מיליון שקלים; מצבו הכלכלי של ביזוי, כפי שעלה מהמסמכים הבנקאיים, העלה כי הוא נושא בחובות של עשרות אלפי שקלים.

ביזוי גם פנה לבית המשפט, וסיפר כי עקב משבר הקורונה נפגעה מאוד פרנסתו, הוא נעזר בהלוואת מדינה, ושקוע בחובות גדולים.

13. הצדדים הגישו פסיקה על מנת לתמוך בעתירתם העונשית; שניהם הפנו את בית המשפט אל ת"פ (ת"א) 36196-03-17 **מדינת ישראל נ' דיאלום כלי יהלום בע"מ** (18.12.2018) (להלן: **עניין דיאלום**), הרלוונטי לענייננו.

בעניין **דיאלום** הורשעו הנאשמים, חברה ומנהל בה, ב-22 מקרים בהם רכשו חומצה חנקתית במשקל של 35 ק"ג, בריכוזים גבוהים, וזאת מבלי שהחזיקו בהיתר רעלים. דוחות כספיים של החברה הצביעו על כך שהיא גרעונית. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם ביחס לחברה נע בין קנס בגובה של 30,000 ₪ ועד 90,000 ₪, ולמנהל - בין 15,000 ₪ ל- 30,000 ₪. בית המשפט הוסיף כי נוכח ריבוי המקרים, ניתן לקבוע, ברף העליון של המתחם, עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

במסגרת עפ"ג (ת"א) 81032-01-19 **מדינת ישראל נ' דיאלום כלי יהלום בע"מ** (13.3.2019) [4] חזרה בה המערערת מערעורה נגד גזר הדין, נוכח המלצת בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי פרט את מה שעמד בבסיס המלצתו זו, וקבע, בין היתר, כי "על פניו לא נפלה טעות בקביעת מתחם העונש".

14. ראיתי להתייחס גם אל פסק דין נוסף אשר הוגש על ידי ההגנה [5]: במסגרת ת"פ (ת"א) 15606-03-17 **מדינת ישראל נ' שרלוט הרתחות בע"מ** (25.7.2018) הורשעו הנאשמים (חברה ומנהלה), ב-8 רכישות, בכל אחת נרכשו 2.3 ק"ג של חומר מסוג חומצה הידרופלואורית, ללא היתר. הפטור מהיתר רעלים לסוג חומר זה הוא קילוגרם אחד. ממסמכים חשבונאיים בעניינה של החברה שם עלה כי מדובר בחברה אשר סיימה את שלוש השנים האחרונות בהפסד, ומצבה הכלכלי היה קשה מאוד (הנאשם נאלץ להזרים אליה כסף מכספו שלו). בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם לחברה נע בין קנס של 10,000 ₪ לקנס של 30,000 ₪, ומתחם העונש ההולם למנהל נע בין קנס בגובה 5,000 ₪ ועד 10,000 ₪.

המאשימה חזרה בה מערעור שהגישה נגד גזר הדין, לאור המלצת בית המשפט המחוזי (ע"פ (ת"א) 13859-09-18 **מדינת ישראל נ' שרלוט הרתחות בע"מ ואח** (6.2.2019) [6]).

ההגנה הגישה אף את ת"פ (ת"א) 19005-03-17 **מדינת ישראל נ' ברק לייזרים בע"מ** (17.9.2018) שם היה מדובר על 6 רכישות של חומר מסוג חומצה הידרופלואורית, בכמות של 2.3 ק"ג (חרף קילוגרם אחד המותר ללא היתר). מהמסמכים החשבונאיים במקרה שם עלה כי החברה היתה בהפסדים לאורך שנים ארוכות, והיא כבר לא פעילה. עוד עלה כי מצבם הכלכלי של הנאשמים - קשה, ונסיבותיהם חריגות. בית המשפט קבע, ביחס לחברה כי מתחם העונש ההולם נע בין קנס בגובה של 4,500 ₪ ועד 9,000 ₪, וביחס לנאשמים - קנס בסך 1,800 ₪ ועד 3,600 ₪. יצוין כי המדינה חזרה בה מערעור שהוגש מטעמה נגד גזר הדין (עפ"ג (ת"א) 725229-10-18 **מדינת ישראל נ' ברק לייזרים בע"מ** (6.2.2019) [7]).

לטעמי פסק דין זה אינו רלוונטי למקרה דנא, נוכח נסיבותיו החריגות של המקרה שם, ומיעוט הרכישות שבוצעו.

15. לאור האמור לעיל, נוכח מתחם הענישה שנקבע בעניין **דיאלום** והתאמתו למקרה כאן, וכן נוכח העובדה כי המדובר ברכישות חוזרות, ובכמויות וריכוזים שאינם נמוכים באופן יחסי לפטור מהיתר רעלים, תוך שבגדר הנסיבות לעצם קביעת המתחם אני לוקח בחשבון גם את תקופת הקורונה שהכבידה על הנאשמים, אני קובע כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשמת 1 נע בין קנס בגובה 30,000 ₪ ועד 100,000 ₪, וביחס לנאשם 2, נע

מתחם הקנס בין 7,000 ₪ ועד 30,000 ₪.

העונש המתאים לנאשמים

16. בקביעת העונש המתאים לנאשמים הבאתי בחשבון את חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות (כ- 8 שנים, וביחס לחלק מהעבירות חלף כבר כעשור), והן את העובדה שכתב האישום הוגש בחלוף כ-3 שנים מאז ביצוע העבירה האחרונה המתוארת בכתב האישום.

17. עוד הבאתי בחשבון, לקולא, את הודייתם של הנאשמים במיוחס להם, לקיחת האחריות מאת הנאשם 2, וכן את החרטה שהביע במסגרת דבריו לעונש.

18. הן הנאשם 2, כבן 74, והן הנאשמת 1 נעדרי עבר פלילי; כמו כן, הנאשמת 1 היא חברה פעילה, ולא בוצעו כל עבירות פליליות מצידה, או מצד ביזוי, מאז שנת 2014 ועד היום.

19. עוד הבאתי בחשבון את גילו המתקדם ומצבו הבריאותי הקשה של ביזוי, שעלה במסמכים הרפואיים מאת ההגנה (נ/1).

20. אשר על כן, נוכח כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמת 1 את העונשים הבאים:

א. קנס בסך 30,000 ₪ שישולם תוך 90 ימים; הקנס יועבר לקרן לשמירה על ניקיון.

ב. הנאשמת 1 תחתום על התחייבות בסך 15,000 ₪ להימנע מעבירה בה הורשעה, וזאת למשך שנתיים מהיום.

21. אני גוזר על הנאשם 2 את העונשים הבאים:

ג. קנס בסך 7,000 ₪ שישולם תוך 90 ימים מהיום; הקנס יועבר לקרן לשמירה על ניקיון.

ד. הנאשם 2 יחתום על התחייבות בסך 5,000 ₪ להימנע מהעבירות בהן הורשע, וזאת למשך שנתיים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אדר א' תשפ"ב, 1 מרץ 01 מרץ 2022, במעמד הצדדים.

[1] המועדים המדויקים מפורטים בכתב האישום.

[2] על פי כתב האישום - חומצה חנקתית: "בעלת קורוזיביות גבוהה. מגיבה באופן אקזותרמי (פולט חום) עם חומרים רבים. חימום לא מבוקר עלול לגרום לפרוק תוך כדי יצירת גזים קורוזיביים. סודיום מטא ביסולפיט: "חומר אנאורגני המשמש כחומר חיטוי או שימור".

[3] הטיעונים לעונש נדחו מעת לעת נוכח בקשות הצדדים.

[4] לא הוגש על ידי הצדדים.

[5] התביעה הגישה את ת"פ (פ"ת) 7655-05-09 **מדינת ישראל נ' שער כימיקלים בע"מ** (21.2.2011); שם היה מדובר בהסדר טיעון סגור שכלל הסכמה ביחס לעונש, ועל כן לא ראיתי ללמוד ממנו.

[6] לא הוגש על ידי ההגנה.

[7] לא הוגש על ידי ההגנה.